

Az öreg biró.

Irtta: *Kliczpera János* VIII. oszt. t.

Jelige: A valódi kulturának alapköve:
az állatvédelem.

Alkonyat felé járt az idő, a nap mindjobban nyugat felé hanyatlott, s mindjobban gyengülő, elhalványuló sugarai aranyos fénynyel vonták be a dús zöld fák koronáit.

A levegő tiszta volt és csendes. A távoli faluból elhallatszott az Áve Mária harangszava, leemeltük a kalapot és elimádkoztunk egy Udvözlégyet.

Gondolatokba merülve sétálgattam kis gyermekemmel a poros országúton, magyarázgattam neki a különböző vetésekről, midőn az egyik buzaföld határkövén egy ülő alakot vettem észre.

Közelebb érve láttam, hogy egy tisztos öreg ember, a falunk birája az, ki elmélázva s a vetésekben gyönyörködve pihent kissé az út szélén, az öreg Bokros gazda.

Áldott jólelkű ember volt, már messziről megismert s felállva a köről, leemelt kalappal üdvözölt egy „dicsértesség”-kel.

El-elbeszélgettünk, hol megállva, hol aprózva lépéseinket. Szerettem hallgatni az öreget, nagyon szépen tudott beszélni.

Közel értünk a közben a faluhoz, egyszerre az öreg biró megszólít: „Nézze csak téns uram!” s ujjával odamutat, hol az országút a faluba torkollik. Egy fehér pontot láttam, mely azonban mindjobban nőtt, szemmel láthatólag közeledett.

Alig pár pillanat múlva egy nagy fehér kutya ugrándozta körül örömesaholással az öreg Bokros gazdát, majd odasimult hozzája s felnézett reá azzal a nagy okos, hűséges szemével, mintha mondani akarta volna: „Lásd édes gazdám, érted jöttem.”

Az öreg biró lehajolt, megsimogatta a hű állat fejét s csak annyit mondott: „En édes kutyám.”

Mikor megint feltekintett, egy könyeseppet láttam szempilláján ragyogni.

Midőn kérdőleg néztem reá, letörölte kérges tenyerével azt a gyöngyöt s így szólt: „Ne csodálja nagy uram, hogy sirok. Vén vagyok . . . öreg vagyok már, jól esik nekem, ha látom, hogy valaki ragaszkodik hozzám. Meg aztán hejh! nagy sora van ennek!”

Idáig azonban már elértük a házát s látva, hogy érdeklődtem a dolog iránt, így szólt: „Ha nem méltóztatik megvetni

az én kisdéd hajlékomat, tessék egy kis időre befáradni, majd leülünk a tornácra!”

Hajlottam a kérésre, bementünk. Leült az öreg egy kemény lóczára s elkezdte mesélni:

„Fiatal házasember voltam uram, az anyjukom — Isten nyugosztalja — még élte virágán volt, boldog házasok voltunk ketten s egy kis gyermekünk aranyosította életünket. Istennek hála, ma már az is katonasorban van.

Forró nyári nap volt, a levegő nyomasztó, nehéz, künn arattunk a földön, én, a feleségem, meg a napszámosaim.

Déltájt volt, ugy emlékszem, mintha tegnap lett volna, a faluból félrevert harangok szava hallatszott s mindjárt utána füstgomoly emelkedett a falu fölé.

Tűz van! kiáltják mindnyájan. Egy borzasztó gondolat cikázott végig agyamban: Gyermekem egyedül otthon, az egész házban . . . hátha az én! . . . Oh uram, ez gondolatnak is iszonyu volt.

Elkezdtem rohanni a falu felé mint egy őrült . . . de messze volt . . . a mellemből már csak úgy sivitott ki a levegő, azt hittem megszakadok . . . nem birtam tovább, összerogytam a falu előtt.

Mikor magamhoz tértem, vége volt már mindennek. Házam leégett, le a földig, de gyermekem megmenekült . . . Mint mesélték, kimentette ez a kutya.

Ez az, uram! ezért szeretem annyira ezt az állatot.“

Elbúcsúztunk az öregtől — Midőn a pitvarajtón kilépve visszanéztünk, láttuk, hogy a hú kutya odafeküdt gazdája ajtajához őrizni őt!

A vén huszár kalandja.

— Elbeszélés a Rákóczy korból. —

Irta: *Spitzer Emil*, VI. o. t.

Jelige: > . . . Csatájok a védelmezett
Népjog csatája volt . . .

Bajsa: Apotheosisából.

Tizenegy óra felé járhatott az idő. A síkságot teljesen elborítá az éj sötétsége s azt csak itt-ott törte meg egy-egy őrtűz világa. A róna teljesen kivetkőzött rendes, nyugodt képéből; az őrtüzek körül megtelepedett huszárok zaja egészen megélnkíté azt. Mintegy ezeren, túlnyomó többségben ujonczok lehettek, s most Erdély felé tartott a csapat, hogy a fejedelem seregéhez csatlakozzék.

Már másfél órája, hogy itt vannak, s miután mindent megtettek, hogy csak kellemes nyugvóhelyük legyen, az őrtüzek köré csoportosultak, hogy elköltsék vacsorájukat. Éltették